

**UCHWAŁA NR LXVI/417/2023
RADY MIEJSKIEJ W ZWOLENIU
z dnia 27 stycznia 2023r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata
2023-2025**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz. 40) oraz art.176 pkt 1 i art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022r. poz.442 ze zm.) Rada Miejska w Zwoleniu ustala co następuje:

§1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025, stanowiący załącznik do uchwały.

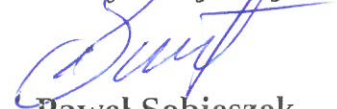
§2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zwolenia.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej**

Paweł Sobieszek

Załącznik do Uchwały Nr LXVI/417/2023

Rady Miejskiej w Zwoleniu

z dnia 27 stycznia 2023r.

*„Program Wspierania Rodziny w
Gminie Zwolen na lata
2023-2025”*

Zwolen 2022 r.

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Regulacje prawne	5
III. Diagnoza sytuacji rodzin	6
1. Demografia.....	6
2. Rynek pracy.....	8
3. Pomoc społeczna	9
4. Asystent rodziny i inne formy pomocy w opiece i wychowaniu dziecka	15
5. Karta Dużej Rodziny	19
6. Sytuacja mieszkaniowa	20
IV. Cele programu	21
V. Analiza SWOT	23
VI. Adresaci programu	25
VII. Podmioty świadczące pomoc w zakresie wspierania rodziny, partnerzy programu.....	26
VIII. Oczekiwane rezultaty	26
IX. Źródła finansowania programu	27
X. Wdrażanie i monitoring	27
XI. Podsumowanie	27

I. Wstęp

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. To naturalne środowisko socjalizujące, które oddziałuje na swoich członków już od pierwszych momentów życia. Rodzina to pierwsze i także zasadnicze środowisko wychowawcze, w którym dziecko przyswaja, normy, zasady postępowania, wartości, zwyczaje związane z kulturowaniem kultury, dziecko uczy się realizowania indywidualnych potrzeb oraz współdziałania. Rodzina jako instytucja ma przede wszystkim za zadanie zabezpieczać podstawowe potrzeby członków rodziny. Rodzina to podstawowe i naturalne środowisko rozwojowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej rodzina, to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Według ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, małżonkowie zobowiązani są według swych sił oraz możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym.

Najistotniejszym elementem w życiu dziecka, kształtującym jego przyszłość jest środowisko rodzinne, czyli struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, sytuacja zdrowotna oraz materialna, a także poziom wykształcenia członków rodziny. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest w stanie zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne, a także przystosowanie do życia w społeczeństwie.

W wyniku zmian społeczno - gospodarczych, zmianie ulega struktura oraz funkcja rodziny. Bezradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego jest często przyczyną nieodpowiedniego funkcjonowania rodziny. W rodzinach dotkniętych wieloma problemami, takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, przestępczość, niepełnosprawność, itp. bardzo często występują także problemy wychowawcze, co sprawia, iż postrzegane są jako rodziny dysfunkcyjne. W związku z tym rodzina powinna być szczególnie wspierana. Możliwe jest to poprzez liczne programy profilaktyczne, terapeutyczne oraz informacyjne. Głównym celem tych działań jest przywrócenie rodzinie sprawnego funkcjonowania oraz odzyskania umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo – wychowawczych.

II. Regulacje prawne

Zawarcie małżeństwa, założenie rodziny, prawa i obowiązki z tego wynikające, są ściśle powiązane z ochroną praw jednostki jako człowieka i obywatela. Stosunek państwa do rodziny oraz zakres jej ochrony określają normy prawne ujęte w ustawie zasadniczej - Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 18 Konstytucji – małżeństwo, jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Państwo powinno stwarzać optymalne warunki dla prawidłowego funkcjonowania rodziny, wspierać ją w sferze społecznej, socjalnej, gospodarczej, a także chronić ją przed zagrożeniami.

Znaczącym aktem prawnym (o charakterze międzynarodowym) w dziedzinie ochrony praw człowieka i rodziny jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

„Program wspierania rodziny w Gminie Zwoleń na lata 2023-2025” opracowano w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku. Zgodnie z art. 176 pkt 1 przedmiotowej ustawy, opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodzin należy do zadań własnych gminy. Program wspierania rodziny uchwała rada gminy po rozpoznaniu potrzeb (art. 179 ust.2).

Opracowanie Programu oraz jego wdrażanie będzie realizowane w oparciu o przepisy prawne:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawa dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Poza wyżej wymienionymi ustawami, „Program Wspierania Rodziny w Gminie Zwoleń na lata 2023 – 2025” wpisuje się w aktualną Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Mazowieckiego na lata 2021 - 2030, która jest jednym z najważniejszych dokumentów wyznaczających główne kierunki rozwoju i wdrażania polityki społecznej. W przedmiotowej Strategii określono priorytetowe kierunki regionalnej polityki społecznej.

III. Diagnoza sytuacji rodzin

1. Demografia

Na terenie gminy Zwoleń, w strukturze ludności według płci, przeważają kobiety stanowiące 52,6% ludności natomiast mężczyźni stanowią 47,4%. Oznacza to, że na 100 mężczyzn przypada 111 kobiet.

1. Tabela 1. Liczba ludności Gminy Zwoleń w latach 2019-2021

Lata	Ogółem	w tym na wsi	Mężczyźni	Kobiety	Kobiety na 100 mężczyzn	Ludność na 1 km ²
2019	15271	7410	7393	7732	111	93
2020	14612	7177	7185	7427	111	90
2021	14499	7402	7095	7404	111	89

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z uzyskanych danych wynika, że liczba ludności Gminy Zwoleń stopniowo zmniejsza się. Zgony przewyższają liczbę urodzeń. Sama ilość urodzeń z roku na rok

spada. Natomiast liczba zgonów znacznie zwiększyła się co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba urodzeń, małżeństw i zgonów w latach 2019-2021

Lata	Urodzenia	Małżeństwa	Zgony
2019	150	57	162
2020	122	45	186
2021	121	59	203

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ludność gminy Zwoleń nieznacznie, ale systematycznie maleje. Spadek liczby ludności spowodowany jest min. ujemnym saldem migracji, które w roku 2021 przedstawiało się na poziomie – 26.

Tabela 3. Liczba mieszkańców Gminy w podziale na wiek (stan na koniec XII 2021)

Wyszczególnienie	Ogółem Kobiety I Mężczyźni		
	Przedprodukcyjny	Produkcyjny	Poprodukcyjny
Miasto Zwoleń	1240	4244	1847
Gmina - obszar wiejski	1496	4235	1437

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zarówno w obszarze wiejskim jak i miejskim Gminy Zwoleń przeważa liczba osób w wieku produkcyjnym. Natomiast największą grupę stanowią osoby w wieku po produkcyjnym.

Tabela 4. Struktura wieku mieszkańców Gminy Zwoleń

Rok	Ludność w wieku:				
	Przedprodukcyjnym (14 lat i mniej)	Produkcyjnym		Poprodukcyjnym	
		Ogółem	Kobiety 15-59 lat	Mężczyźni 15-64 lat	Kobiety
2019	2348	4447	5076	2196	1058
2020	2313	4189	4841	2186	1083
2021	2305	4143	4767	2199	1085

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z powyższej analizy wynika, że na skutek zmian społecznych w Gminie Zwoleń spada liczba osób w wieku produkcyjnym, natomiast nieznacznie wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

2. Rynek pracy

Gmina Zwolen jest typowo rolnicza, gospodarstwa rolne są o niewielkim areale, a uzyskiwane z nich dochody nie zabezpieczają podstawowych potrzeb bytowych.

Podstawowym i wyciskającym negatywnie piętno na charakterystyce społeczności lokalnej problemem na terenie gminy Zwolen, jest liczba osób pozostających bez pracy. Z problemem bezrobocia należy wiązać ubóstwo i trudną sytuację (nie tylko materialną) wielu rodzin, w tym rodzin wielodzietnych i niepełnych. Stan bezrobocia na terenie Zwolenia obrazuje tabela 5.

Tabela 5: Stan bezrobocia w gminie Zwolen w latach 2020-2021

Status	2020			2021		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Bezrobotni ogółem	1770	914	856	1 584	779	805
Bezrobotni z prawem do zasiłku	306	149	157	196	98	98
Długotrwale bezrobotni	960	443	526	956	513	443

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Zwoleniu

Jak wynika z powyższego opracowania liczba osób bezrobotnych ogółem na przestrzeni lat 2020 – 2021 spada. Zdecydowana większość osób pozostających w rejestrach PUP stanowią długotrwale bezrobotni. Stopa bezrobocia na koniec listopada 2021r. wyniosła 10.6%.

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy na przestrzeni lat 2019 – 2021 znacznie spadł. W roku 2019 wskaźnik ten wynosił 63% natomiast w roku 2021 37%. Znaczna część tych osób jest klientami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwoleniu.

Z analizy dokumentów tych osób wynika, że dominującymi barierami w znalezieniu i utrzymaniu pracy są:

- niskie wykształcenie,
- brak specjalistycznych umiejętności zawodowych,
- brak doświadczenia zawodowego,
- brak umiejętności poruszania się na rynku pracy.

Czynniki te determinują złą sytuację finansową i powodują uzależnienie od MOPS. Wiąże się to z marginalizacją społeczną, bezradnością w rozwiązywaniu wielu problemów życia codziennego. Wypadnięcie z rynku pracy niejednokrotnie staje się powodem wykluczenia społecznego. Osoby nie mają motywacji i środków, aby zdobyć czy podwyższyć swoje kwalifikacje. Finansowanie doksztalcania się jest poza zasięgiem ich możliwości.

3. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna należy do zadań jednostek samorządu terytorialnego. Według ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej - pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu i narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- pracy socjalnej,
- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
- wspieraniu rodzin przez asystenta rodziny.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten jest realizowany w szczególności poprzez współpracę tych jednostek ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, a także Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Poniżej zaprezentowano dane dotyczące rodzin objętych pomocą społeczną w gminie Zwoleń.

Tabela 6: Rodziny objęte pomocą MOPS w Zwoleniu

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Osoby korzystające z pomocy społecznej				
Liczba osób	1036	1015	772	305
Liczba rodzin	367	384	325	673
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie pieniężne				
Liczba osób	611	601	247	217
Liczba rodzin	381	355	245	212
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne				
Liczba osób	501	501	286	235
Liczba rodzin	383	383	191	160

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Zwoleniu

Należy zauważyć, że sukcesywnie zmniejsza się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Jednocześnie rodziny nieposiadające własnego źródła dochodu bądź o niższych zasobach będą nadal funkcjonować w systemie pomocy społecznej. Zawsze znajdą się osoby i rodziny potrzebujące pomocy w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Pomoc projektowana dla poszczególnych środowisk powinna być

poprzedzona rzetelną diagnozą potrzeb. Umożliwia to dobranie odpowiednich form pomocy dla danej rodziny, a w konsekwencji podniesienie skuteczności świadczonych usług. Wielopłaszczyznowe podejście w określeniu potrzeb powinno w rezultacie zaowocować usamodzielnieniem się środowiska od konieczności pomocy z zewnątrz. Aby to osiągnąć należy szczególny nacisk położyć na wdrożenie działań aktywizująco-wspierających zarówno jednostkę jak i jej środowisko.

Tabela 7: Środowiska objęte pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Ubóstwo			
Liczba rodzin	85	47	24
Bezrobocie			
Liczba rodzin	213	131	118
Niepełnosprawność			
Liczba rodzin	102	81	76
Długotrwała lub ciężka choroba			
Liczba rodzin	161	125	94
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych			
Liczba rodzin	46	32	26
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych prowadzenie gospodarstwa domowego-ogółem			
Liczba rodzin	45	35	31
Alkoholizm			
Liczba rodzin	5	5	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa			
Liczba rodzin	37	37	27
w tym wielodzietność:			
Liczba rodzin	36	36	24
Bezdomność			
Liczba rodzin	7	7	7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego			
Liczba rodzin	6	8	7
Zdarzenia losowe			
Liczba rodzin	8	0	7
Przemoc w rodzinie			
Liczba rodzin	1	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Zwoleniu

Na podstawie powyższych danych należy zauważyć, iż problem ubóstwa i bezrobocia które były do tej pory dominujące a w roku 2020 - 2021 znacznie zmalały. Jednak nadal rodziny i polityka władz miasta borykają się z problemem bezrobocia, niepełnosprawność oraz długotrwała, ciężka choroba a także bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Są to problemy społeczne jak również gospodarcze. Bezrobocie jest

silnie skorelowane z występowaniem innych problemów społecznych, a jego zmniejszenie powodować będzie m. in. zmniejszenie wydatków miasta na pomoc społeczną.

Wyjaśnić należy, że w danej rodzinie może występować kilka zdefiniowanych problemów. Jednym z nich, z którym borykają się rodziny na terenie gminy Zwoleń, jest problem uzależnień, w tym w głównej mierze - uzależnienie od alkoholu. Profilaktyka uzależnień nabiera coraz większego znaczenia w obecnym czasie, naznaczonym konkurencją w szkole, w pracy i życiu. Nie wszyscy są w stanie podołać wymaganiom nowych czasów i często znajdują odskocznię w alkoholu i narkotykach. Doświadczenie i badania społeczne pokazują, że te dwa nałogi są coraz częściej udziałem rodzin „szanowanych” i nie podejrzewanych nawet o kontakt z tymi używkami. Na problem uzależnień od papierosów, alkoholu i narkotyków szczególnie narażeni są ludzie młodzi – uczący się, ale także absolwenci, którzy na skutek wpływu środowiska, problemów z nauką bądź problemów ze znalezieniem pracy mogą w ten, jak się im wydaje, szybki i prosty sposób pozbyć się trosk. Coraz częściej sięganie po alkohol i narkotyki przez ludzi młodych staje się efektem mody bądź wpływu nieformalnych grup. Dzieci i młodzież nie do końca jednak zdają sobie sprawę z negatywnych skutków takiego eksperymentowania z silnie uzależniającymi środkami.

Poza zadaniami z zakresu pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu realizuje także inne, poza pomocowe zadania zlecone. Są to:

- świadczenia rodzinne,
- świadczenia wychowawcze (do końca maja 2022r.),
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- świadczenia rodzicielskie,
- świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Dane dotyczące realizacji wypłat świadczeń rodzinnych w latach 2019-2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8: Realizacji wypłat świadczeń rodzinnych w latach 2019-2021

Lata	2019	2020	2021
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków			
Liczba rodzin	559	429	358
Kwota świadczeń	2 005 190	1 544 400	1 288 800
w tym jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia się dziecka			
Liczba świadczeń	63	43	39
Kwota świadczeń	59 792	39 318	26 880
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
Liczba świadczeń	110	89	71
Kwota świadczeń	110 000	89 000	71 000

Źródło: Opracowanie własne wg danych MOPS w Zwoleniu

Ponadto MOPS w Zwoleniu zajmując się realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, przyjmował wnioski o świadczenie rodzicielskie przysługujące osobom nie posiadającym innego tytułu do wypłaty zasiłku macierzyńskiego. W roku 2020 MOPS wypłacił ww. świadczenie 34 osobom. Natomiast w kolejnym roku 25 osobom. Tendencja wypłat świadczenia rodzicielskiego jest spadkowa, co jest konsekwencją niskiej dzietności.

Od stycznia 2017 r. MOPS w Zwoleniu realizuje także zadania z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016r. Zgodnie z tą ustawą rodzinom, w których urodzi się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstało w okresie prenatalnym lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tys. zł. W roku 2020 z takiej formy pomocy skorzystała jedna osoba, natomiast w roku 2021 trzy.

W celu częściowego pokrycia wydatków związanych z wychowywaniem dziecka realizowana była ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z 11 lutego 2016r. Świadczenie wychowawcze realizowane było do końca maja 2022r., przez MOPS w Zwoleniu, obecnie świadczenie to wypłaca i realizuje ZUS. Wysokość świadczenia wychowawczego wynosiła 500 zł na dziecko w rodzinie do dnia ukończenia przez nie 18 r. ż.

Tabela 9: Wydatki na świadczenie wychowawcze za okres I – XII 2020 w gminie Zwolen

Miesiąc	Liczba świadczeń wypłaconych w miesiącu świadczeń	Liczba dzieci pobierających świadczenie wychowawcze	Wydatki poniesione w miesiącu w zł
styczeń	2601	2488	1295 482
luty	2790	2492	1386 760
marzec	2648	2495	1316 850
kwiecień	2628	2496	1311 244

Program Wspierania Rodziny w Gminie Zwolen na lata 2023– 2025

maj	2696	2503	1338 204
czerwiec	2698	2489	1335 176
lipiec	2718	2495	1335996
sierpień	2678	2499	1300 041
wrzesień	2704	2505	1337 946
październik	2681	2511	1319 862
listopad	2627	2512	1307 822
grudzień	2613	2516	1295 276
Razem			15 880 659

Źródło: Opracowanie własne wg danych MOPS w Zwoleniu

Tabela 10: Wydatki na świadczenie wychowawcze za okres I - XII 2021 w gminie Zwolen

Miesiąc	Liczba świadczeń wypłaconych w miesiącu świadczeń	Liczba dzieci pobierających świadczenie wychowawcze	Wydatki poniesione w miesiącu w zł
styczeń	2692	2517	1313 581
luty	2673	2523	1326 441
marzec	2648	2526	1314 342
kwiecień	2635	2532	1307 372
maj	2617	2522	1300 975
czerwiec	2513	2395	1249 239
lipiec	2526	2433	1256 170
sierpień	2548	2460	1267 253
wrzesień	2620	2468	1304 085
październik	2577	2478	1279 982
listopad	2565	2478	1278 057
grudzień	2667	2476	1293 570
Razem			15 491 067

Źródło: Opracowanie własne wg danych MOPS w Zwoleniu

Tabela 11: Wydatki na świadczenie wychowawcze za okres I - V 2022 w gminie Zwolen

Miesiąc	Liczba świadczeń wypłaconych w miesiącu świadczeń	Liczba dzieci pobierających świadczenie wychowawcze	Wydatki poniesione w miesiącu w zł
styczeń	2613	2464	1286 609
luty	2555	2446	1270 589
marzec	2544	2433	1263 272
kwiecień	2552	2415	1266 645
maj	2548	2403	1264 659
Razem			6 351 774

Źródło: Opracowanie własne wg danych MOPS w Zwoleniu

Wiele rodzin, z terenu naszej gminy, znajduje się w trudnej sytuacji życiowej. Z myślą o nich stworzono nowy zawód – asystenta rodziny. Działając na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, MOPS w Zwoleniu zatrudnia dwóch asystentów rodziny, którzy wspierają swoich podopiecznych w pokonywaniu trudności życiowych, zwłaszcza, jeśli dotyczą one opieki i wychowania dzieci. Na chwilę obecną asystenturą objętych jest 16 rodzin.

Powyższe działania z zakresu realizacji polityki prorodzinnej wpływają na stworzenie odpowiednich warunków życia dla rodziny, jej powstania, prawidłowego

funkcjonowania i spełniania przez nią wszystkich ważnych społecznie ról.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej stara się łagodzić sytuację osób i rodzin poprzez wdrażanie materialnych oraz pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin, aktywizowania społeczności lokalnej oraz poprzez realizację projektów dofinansowywanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem jest pomoc oraz zapobieganie marginalizacji osób i rodzin, poprzez ich społeczne aktywizowanie, psychiczne wzmacnianie i mobilizowanie do podejmowania starań w celu poprawy swojej sytuacji. Należy jednak zaznaczyć, że same tego rodzaju działania, mimo że są niezwykle ważne i potrzebne, nie rozwiążą wszystkich istniejących problemów. Osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej należy w pierwszej kolejności udzielić odpowiedniego wsparcia finansowego na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych i zapewnienie godnych warunków życia. Ograniczenia w tym zakresie powodują, że uaktywnianie tych środowisk jest bardzo trudne, a czasem wręcz niemożliwe. Obniżanie środków na pomoc społeczną może zatem prowadzić do marginalizacji części mieszkańców gminy, powodując w efekcie ich społeczne wykluczenie.

4. Asystent rodziny i inne formy pomocy w opiece i wychowaniu dziecka

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka prowadzone jest w formie:

1. Pracy z rodziną, obejmującej:

- a) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- b) terapię i mediacje,
- c) usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla rodzin z dziećmi,
- d) pomoc prawną,
- e) organizowanie grup wsparcia lub grup samopomocowych.

2. Pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Zwoleniu funkcjonuje Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy Domowej, w ramach, którego nieodpłatnych porad udziela psycholog. Ponadto funkcjonuje Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, w ramach

którego świadczona są usługi poradnictwa z zakresu prawa.

Rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, mogą otrzymać wsparcie w postaci usług asystenta rodziny. Z chwilą, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i po analizie sytuacji może wnioskować o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Współpraca pomiędzy rodziną a asystentem rodziny opiera się na wspólnym opracowaniu i realizacji planu pracy.

W zależności od indywidualnej sytuacji rodziny plan pracy obejmuje udzielanie przez asystenta rodziny wsparcia między innymi w takich obszarach, jak:

- poprawa sytuacji życiowej, w tym zdobywanie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi,
- pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej i motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności przez udział w zajęciach socjoterapeutycznych i psychoedukacyjnych,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Asystent wspiera rodziny wychowujące dzieci, w których występują problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę, pomaga również rodzicom ubiegającym się o odzyskanie władzy rodzicielskiej. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Efektem właściwie prowadzonej pracy asystenta z rodziną powinno być pozostanie dziecka w rodzinie lub jego powrót do rodziców, jeżeli już zostało umieszczone poza rodziną. Pomoc świadczona przez asystenta rodziny jest zawsze prowadzona za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Jedynym wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, gdy na mocy postanowienia sądu rodzinnego rodzinie przydzielony zostaje asystent rodziny jako bezwzględnie konieczna metoda wsparcia jej funkcjonowania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu realizuje zadania z zakresu pomocy

społecznej a także zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. W ośrodku jest zatrudnionych dwóch asystentów rodziny. Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie swoich podopiecznych w pokonywaniu trudności życiowych, zwłaszcza, jeśli dotyczą one opieki i wychowania dzieci.

Poniższe tabele prezentują realizację zadań gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Tabela 12: Realizacja zadań gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej od 2020-01-01 do 2020-06-30

Opis danych	Liczba
Liczba asystentów rodziny w gminie	2
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	13
do 3 m-cy	1
powyżej 3 do 12 m-cy	3
powyżej roku	9
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (w m-cach)	24
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	2
ze względu na osiągnięcie celów	0
Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	2
Ze względu na brak efektów	0
Ze względu na zmianę metody pracy	0
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	15

Źródło: Opracowanie własne wg danych MOPS w Zwoleniu

Tabela 13: Realizacja zadań gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej od 2020-07-01 do 2020-12-31

Opis danych	Liczba
Liczba asystentów rodziny w gminie	2
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	15
do 3 m-cy	1
powyżej 3 do 12 m-cy	4
powyżej roku	10
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (w m-cach)	24
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	1
ze względu na osiągnięcie celów	0
Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
Ze względu na brak efektów	1
Ze względu na zmianę metody pracy	0
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	17

Źródło: Opracowanie własne wg danych MOPS w Zwoleniu

Tabela 14: Realizacja zadań gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej od 2021-01-01 do 2021-06-30

Opis danych	Liczba
Liczba asystentów rodziny w gminie	2
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	13
do 3 m-cy	1
powyżej 3 do 12 m-cy	3
powyżej roku	9
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (w m-cach)	24
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	5
ze względu na osiągnięcie celów	3
Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
Ze względu na brak efektów	0
Ze względu na zmianę metody pracy	2
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	17

Źródło: Opracowanie własne wg danych MOPS w Zwoleniu

Tabela 15: Realizacja zadań gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej od 2021-07-01 do 2021-12-31

Opis danych	Liczba
Liczba asystentów rodziny w gminie	2
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	1
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	12
do 3 m-cy	3
powyżej 3 do 12 m-cy	2
powyżej roku	7
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (w m-cach)	23
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	5
ze względu na osiągnięcie celów	2
Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	2
Ze względu na brak efektów	0
Ze względu na zmianę metody pracy	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	22

Źródło: Opracowanie własne wg danych MOPS w Zwoleniu

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka może odbywać się także w formie:

- rodziny wspierającej, która przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Z rodziną wspierającą zawiera się umowę dotyczącą zwrotu kosztów związanych z udzielaniem przez nią pomocy. Rodzina wspierająca musi posiadać pozytywną opinię ośrodka pomocy społecznej wydaną na podstawie wywiadu środowiskowego.

Na obecną chwilę Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu nie współpracuje z żadną rodziną wspierającą,

- placówek wsparcia dziennego (w czasie pozalekcyjnym) np. świetlic, kół zainteresowań, ognisk wychowawczych, zajęć terapeutycznych, pracy podwórkowej. Sprawują one funkcje opiekuńcze, wspierają rodziców w wychowywaniu dzieci, uczą gospodarowania czasem, odpowiedzialności, obowiązkowości.

5. Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje niezależnie od dochodu rodziną z przynajmniej trójką dzieci:

- w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.
- od 1 stycznia 2019 roku o Kartę Dużej Rodziny mogą się ubiegać także rodzice, którzy kiedykolwiek wychowali i mieli na utrzymaniu minimum trójkę dzieci. Nie ma znaczenia w jakim wieku są one obecnie oraz to czy żyją.

Karta Dużej Rodziny została wprowadzona 16 czerwca 2014 r. Jest systemem zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin posiadających co najmniej troje dzieci. Zniżki te obowiązują w instytucjach publicznych oraz w firmach prywatnych. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość tańszego korzystania z oferty kulturalnej, ośrodków rekreacyjnych oraz z księgarni. Karta umożliwia zakup jedzenia, kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek, paliwa, a także opału w niższej cenie. Ponadto posiadacze Karty mają prawo do obniżenia kosztów rachunków za usługi telekomunikacyjne oraz bankowe. Dodatkowo umożliwia ona tańsze przejazdy pociągami oraz komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach. Karta przyznawana jest również dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Ponadto w gminie Zwolen od czerwca 2013 r. realizowany jest Program „Duża

Rodzina 3+” będący elementem polityki społecznej realizowanej przez gminę dla rodzin z jej terenu. Karta wydawana jest od 1 września 2013 roku, na okres 1 roku.

Poniższa tabela obrazuje ilość kart wydanych w ramach Program „Duża Rodzina 3+” w gminie Zwolen w poszczególnych latach.

Tabela 14: Liczba Kart Dużej Rodziny wydanych w gminie Zwolen

Lata	2020	2021	2022
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	125	165	339

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zwoleniu

Członkowie rodzin objęci Programem mogą korzystać z następujących ulg:

- zwolnienie z opłat za bilety wstępu do Muzeum Regionalnego oraz z opłat za naukę gry na instrumentach klawiszowych w Domu Kultury w Zwoleniu,
- zapewnienie ulgi 50% za drugie dziecko oraz nieodpłatnego dowozu każdego następnego dziecka do szkoły,
- zapewnienie ulgi 50% za drugie i każde następne dziecko z tej samej rodziny uczęszczające do przedszkola publicznego.

6. Sytuacja mieszkaniowa

W gminie Zwolen w 2021r. ogół zasobów mieszkaniowych liczył około 5 409 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 437 162m², a średnia powierzchnia 1 mieszkania wynosiła 80,8m² (w przeliczeniu na 1 osobę przypadało 28,9m²).

Gmina Zwolen dysponuje 13 lokalami socjalnymi:

- ul. Doktora Perzyny 114A (barak) –1 lokal,
- ul. Bogusza 31 (b. Przedszkole) – 4 lokale,
- Jasieniec Kolonia 107 (w budynku Agronomówki) – 3 lokale
- Męciszów (w budynku byłej szkoły podstawowej) 2 lokale,
- Linów (w budynku byłej szkoły podstawowej) - 3 lokale,

Mieszkania komunalne, są zmodernizowane i dostosowane do potrzeb mieszkańców. Przydziałem mieszkań zajmuje się Komisja składająca się z: Radnych Rady Miejskiej, Pracowników MOPS, Policji i Urzędu Miejskiego.

Mieszkania socjalne przydzielane są osobom ubogim oraz żyjącym w złych warunkach. Lokale socjalne mają służyć zaspokajaniu potrzeb ludzi w trudnych sytuacjach życiowych.

Aktualnie istniejącą sytuację mieszkaniową na terenie gminy Zwoleń cechuje głównie:

- niedostateczny jeszcze poziom wyposażenia mieszkań w podstawowe urządzenia, głównie na terenach wiejskich oraz słaby rozwój sieci kanalizacyjnej i wodno – ściekowej, aczkolwiek sytuacja szczególnie na terenach wiejskich ulega poprawie, w porównaniu do lat ubiegłych. 91.5 % mieszkań na terenie miasta podłączone jest do wodociągu, gdzie na wsiach jest to tylko 54,8 % budynków mieszkalnych. W mieście 83,5% mieszkań podłączone jest do sieci kanalizacyjnej, natomiast na wsiach jest to tylko 1,4 %.
- pozytywne wskaźniki wskazujące na brak przeludnień mieszkań,
- wciąż utrzymujące się różnice w standardzie mieszkań,
- brak budownictwa komunalnego i socjalnego.

IV. Cele programu

Cel główny „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zwoleń na lata 2023 – 2025” brzmi:

„Wspieranie rodzin przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin”.

Cel główny będzie możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji celów szczegółowych i zadań, zaprezentowanych w poniższej tabeli:

Cel szczegółowy 1: Wzmacnianie bezpieczeństwa socjalnego i wspieranie rodzin.

Zadania	Realizatorzy/Partnerzy
1.1. Sprawne diagnozowanie problemów w rodzinach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, przedszkola, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, służba zdrowia, policja,
1.2. Pomoc asystenta rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
1.3. Organizacja posiłków dla dzieci z rodzin ubogich	Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, przedszkola, świetlice profilaktyczno - wychowawcze.
1.4. Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

Cel szczegółowy 2: Wspomaganie edukacji dziecka i wspieranie organizowania różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci

2.1. Organizowanie dzieciom czasu wolnego	biblioteki, przedszkola, szkoły, świetlice profilaktyczno - wychowawcze, Dom Kultury, kluby sportowe,
--	---

2.2. Wspieranie edukacji uzdolnionych uczniów	Urząd Miasta, biblioteki, przedszkola, szkoły, stowarzyszenia oświatowe, Dom Kultury,
2.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkich dzieci	Urząd Miasta, biblioteki, przedszkola, szkoły, stowarzyszenia oświatowe, Dom Kultury, świetlice środowiskowe,
2.5. Zwiększenie liczby miejsc rekreacji dla dzieci, udostępnienie atrakcji dzieciom i młodzieży	Urząd Miasta, organizacje pozarządowe, Klub Sportowy Zwolenianka, kościół, szkoły, Dom Kultury
Cel szczegółowy 3: Promowanie wartości rodziny i umacnianie więzi jej członków	
3.1. Umacnianie więzi rodzinnych poprzez międzypokoleniową wymianę doświadczeń	Ośrodek Pomocy Społecznej, biblioteki, przedszkola, szkoły, kościół, Uniwersytet III Wieku,
3.2. Informowanie o działalności instytucji świadczących pomoc na rzecz rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, biblioteki, przedszkola, szkoły, kościół,
3.3. Organizowanie festynów, imprez integrujących rodzinę	Urząd Miejski, Dom Kultury, organizacje pozarządowe, szkoły, kościół,
3.4. Wspomaganie rodzin wielodzietnych w dostępie do wypoczynku i atrakcji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Kultury, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły, kościół,
Cel szczegółowy 4: Profilaktyka i zapobieganie zjawiskom dysfunkcji społecznych.	
4.1. Analiza sytuacji w rodzinach i rozpoznanie przyczyn istniejących problemów.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, szkoły, przedszkola,
4.2. Monitorowanie sytuacji dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przedszkole, szkoła, dzielnicowi, kuratorzy sądowi, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
4.3. Pomoc asystenta rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
4.4. Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, informowanie o miejscach pomocy poprzez kampanie informacyjne	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, kościół,
4.5. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, nakłanianie do podjęcia terapii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy, Policja,
4.6. Organizowanie szkoleń dla pracowników wspierających rodziny dysfunkcyjne, podnoszenie ich kwalifikacji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
Cel szczegółowy 5: Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży	

powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych	
5.1 Praca środowiskowa.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
5.2 Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dział świadczeń rodzinnych

V. Analiza SWOT

Analiza stanowi podstawę do określenia na jakich płaszczyznach życia rodzin należy podjąć działania, aby rodzina prawidłowo funkcjonowała i stanowiła pozytywne środowisko rozwoju młodego człowieka. Wobec tak skomplikowanych i zawiłych problemów wskazane jest zastosowanie pracy socjalnej prowadzonej w celu wprowadzenia i wzmocnienia zmiany.

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Skupia się ona głównie na odpowiedzi na pytania: „Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, tzn. czy jest czynnikiem ułatwiającym, czy utrudniającym rozwój?, „Jakie szanse i zagrożenia dla gminy płyną z jej kontaktów z bliższym lub dalszym otoczeniem?”. Analiza tych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jakościowa analiza obecnej sytuacji rodziny, dziecka i systemu wspierania rodziny oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Aktywnie działający Zespół 	<ul style="list-style-type: none"> Ubóstwo, Bierna postawa osób i rodzin wobec problemów występujących w ich rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami

<p>Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz powoływanych grup roboczych,</p> <ul style="list-style-type: none">• Profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji wspierających rodzinę (MOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, DK w Zwoleniu),• Wsparcie rodzin przez asystenta rodziny,• Dostęp do poradnictwa specjalistycznego m.in. Prawnika,• Dostępność specjalistów zatrudnionych w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla osób dotkniętych przemocą,• Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty,• Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny,• Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży,• Liczne oddziaływania profilaktyczne prowadzone we współpracy z placówkami oświaty,	<p>niosącymi pomoc w tym zakresie,</p> <ul style="list-style-type: none">• Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (terapeuta, psychiatra, mediator rodziny),• Brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia,• Brak pozytywnych wzorców,• Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów,• Brak wolnych mieszkań socjalnych,• Brak Poradni Rodzinnej,• Niekorzystne prognozy demograficzne,
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych (DK w Zwoleniu, biblioteka, świetlica środowiskowa). 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja rodziców głównie w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczej, • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, • Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań, • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym, • Systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez pracowników MOPS oraz pracowników służb wspierających rodzinę, • Edukacja rodziców, w szczególności poprzez treningi umiejętności mrodzicielskich, radzenia sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzania budżetem domowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów, • Zanik więzi i tradycji rodzinnych, • Wzrost kosztów utrzymania rodzin, • Rozpad związków (rozwoły separacje, wyjazdy za granicę), • Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjom daleko poza miejscem zamieszkania bądź wymagające pełnej dyspozycyjności, • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc, • Zaniedbania obowiązków opiekuńczo wychowawczych przez rodziców, • Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”, • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu.

VI. Adresaci programu

Adresatami programu są rodziny zamieszkujące gmin Zwoleni, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, przeżywające trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zagrożone ubóstwem oraz innymi zjawiskami dysfunkcyjnymi. Szczególną trosk należy otoczy dzieci i mdzież, aby zminimalizować negatywne skutki ich życia w dysfunkcyjnych środowiskach, by w przyszłości mogły samodzielnie i prawidłowo funkcjonowa w społeczeństwie.

VII. Podmioty świadczące pomoc w zakresie wspierania rodziny, partnerzy programu

Na terenie Gminy Zwoleni funkcjonuje wiele podmiotów wspierających rodziny. Należą do nich między innymi:

- Urząd Miejski w Zwoleniu,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiywania Problemów Alkoholowych w Zwoleniu,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zwoleniu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Zwoleniu,
- Komenda Powiatowa Policji w Zwoleniu,
- Sąd Rejonowy w Zwoleniu,
- kuratorzy sądowi,
- placówki oświatowe,
- świetlice profilaktyczno - wychowawcze,
- sżba zdrowia,
- organizacje pozarządowe,
- parafie.

VIII. Oczekiwane rezultaty

- Poprawa stanu bezpieczeństwa rodzin i ich członków.
- Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego oraz marginalizacji.

- Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych problemami.
- Poprawa opieki nad dziećmi.
- Zmiana postaw społecznych.
- Umacnianie więzi rodzinnych.
- Zwiększenie dostępności rodzin dysfunkcyjnych do poradnictwa specjalistycznego.
- Zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w rodzinach.
- Współpraca rodziców z instytucjami w celu powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
- Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie dostępnych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych.
- Rozwijanie współpracy instytucji podmiotów i organizacji pozarządowych na rzecz wspierania dziecka i rodziny.

IX. Źródła finansowania programu

„Program Wspierania Rodziny w Gminie Zwoleń na lata 2023 – 2025” finansowany będzie z następujących źródeł:

- środki własne gminy,
- dotacje z budżetu państwa,
- środki pozabudżetowe.

X. Wdrażanie i monitoring

Jednostką odpowiedzialną za wdrażanie oraz monitorowanie „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zwoleń na lata 2023 – 2025” jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu. Przedmiotowy Program jest dokumentem otwartym i długofalowym, który będzie podlegał ewaluacji w zależności od rozpoznanych potrzeb wskazywanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji umożliwi opracowanie dalszych przedsięwzięć oraz doskonalenie dotychczas wykonanych zadań.

XI. Podsumowanie

„Program Wspierania Rodziny w Gminie Zwoleń na lata 2023 – 2025” ma na celu wspomaganie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz rozwoju dziecka. Rodzina jest podstawową komórką społeczną, zaspokajającą najistotniejsze potrzeby. Środowisko rodzinne powinno być naturalnym środowiskiem wychowawczym dla dzieci. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest w stanie zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne, a także przystosowanie do życia w społeczeństwie. Realizacja zadań opisanych w niniejszym dokumencie wymaga wsparcia i pomocy ze strony wielu podmiotów. Zintegrowane działania instytucji, przy aktywnym włączaniu osób zainteresowanych, umożliwią poprawne funkcjonowanie rodzin na terenie gminy Zwoleń.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Paweł Sobieszek

